

[AM2021.04.09B4]

Retten i Holstebros DOM - 9. april 2021 - 2-4520/2020 - 4100-84266-00003-19

Anklagemyndigheden mod T1 ApS , cvr-nummer ... og T2 , født oktober 1984

Anklageskrift er modtaget den 17. november 2020.

T1 ApS og T2 er tiltalt for overtrædelse af:

1.

Begge

databeskyttelsesforordningen artikel 83, stk. 2, og stk. 5, litra a, jf. stk. 9, jf. artikel 6, stk. 1, litra a, jf. databeskyttelseslovens § 41, stk. 1, nr. 4, jf. stk. 2, nr. 1, jf. stk. 3, jf. til dels stk. 6, jf. § 8, stk. 4, jf. stk. 3, jf. tv-overvågningslovens § 5, stk. 2, jf. til dels stk. 5, jf. § 4 c, stk. 1,

ved den 16. november 2019 på facebookside ” X1 ” uden de registreredes samtykke uberettiget at have behandlet og videregivet oplysninger om straffbare forhold samt videregivet billedoptagelser med personoplysninger af identificerbare fysiske personer, der i X1 , Adresse1 i By1 , var optaget af tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, idet billedoptagelser af 4 identificerbare fysiske personer blev videregivet på facebookside med en tekst, hvoraf fremgik, at de pågældende havde begået tyveri i butikken.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om en bøde på 50.000 kr. til T1 ApS og en bøde på 25.000 kr. til T2 .

Tiltalte T1 ApS har erkendt sig skyldig.

Tiltalte T2 har nægtet sig skyldig, idet T1 ApS er rette ansvarssubjekt.

Sagens oplysninger

Tiltalte T2 har forklaret, at han lagde opslaget og billederne, som fremgår af bilag 4, op på Facebook. De 4 drenge var blevet bortvist fra samtlige butikker i nabolaget. For at bortvise uønskede kunder skal han eller en af de andre ledere være på arbejde i butikken. De unge medarbejdere kan ikke bortvise personer, når de er alene i butikken. Han følte sig derfor magtesløs og lagde billederne op for at skræmme de unge, selv om han godt var klar over, at det kunne få konsekvenser.

Han ejer X1 i By1 gennem selskabet T1 ApS sammen med 2 andre X2 og X3 . De ejer hver 33 % af selskabet, der driver 6 butikker. X2 , X3 og han står hver med ansvaret for 2 butikker. Han er den øverste daglige leder af X1 i By1 . Der er flere ledere ansat i butikken, men lørdag aften er der kun ungarbejdere på arbejde. Der var en medarbejder over 18 år og to under 18 år på arbejde den pågældende dag. X4 , som er over 18, ringede til X5 , der er en af lederne i butikken.

X5 ringede videre til ham, da butikken var lukket. X5 sendte ham videoovervågningen af butikken, og han kiggede den igennem. Det fremgår meget tydeligt af overvågningen, at de unge fyre puttede flasker i en rygsæk. Drengene fyldte meget og dansede rundt. Han fik at vide fra X4 , at de havde været meget larvende. De unge på arbejde kunne ikke gøre noget over for drengene. Han tog kontakt til den lokale SSP-medarbejder om mandagen. Vedkommende sagde, at de var magtesløse over for drengene på grund af deres unge alder. SSP-medarbejderen bad ham bortvise dem, næste gang de kom, men det ville kræve, at han var på arbejde.

Han har tidligere lavet 2 opslag vedrørende østeuropæere, der stjal i butikken, og det har haft en god præventiv effekt.

Han følte afmagt og lavede opslaget, så alle kunne få at vide, hvad det var for nogle banditter. Han havde talt med den daglige leder X5 først. Han havde også sms'et med X2 og X3 og sendt dem en kopi af opslaget, inden han lagde det op. Han mener, at X2 og X3 sendte en "Thumbs Up" tilbage. De vidste, hvad bøden havde kostet tidligere. Han havde ofte drøftet med X2 og X3 , at det godt kunne betale sig at lave et sådant opslag. De regnede med, at bøden ville gå til ham personligt. Han har tidligere fået en bøder på 2.500 og 5.000 kr. for lignende opslag. Så han regnede med, at han denne gang ville få en bøde på 10.000 kr.

Der kom mange reaktioner på opslaget på Facebook. På grund af kommentarerne tog han opslaget ned igen. Det var ikke meningen at hænge andre ud end de skyldige.

Han overvejede ikke til at kontakte politiet og give dem optagelserne, fordi politiet i forbindelse med en lignende episode i butikken i By2 havde sagt, at de ikke kunne gøre noget på grund af gerningsmændenes unge alder.

Der er dokumenteret følgende opslag af 17. november 2020 fra X1's Facebookside med følgende tekst:

"Hej verdens bedste kunder! [hjerte]

Hver eneste dag møder jeg ind til en fantastisk arbejdsdag med glade kunder, søde medarbejdere, højt humør [emoji].

Jeg elsker det! [emoji][hjerte]

Vi havde her til aften besøg af en flok friske drenge som sikkert skal ud og "male byen rød" [emoji] god fest herfra [emoji][emoji].

Håber ikke at i drikker alle 6 flasker som i fik med fra butikken [emoji]

I morgen tidlig når jeres forældre kommer ind i min butik for at købe Panodil til jeres hovedpine [emoji] så skal i vide at jeg siger godmorgen, jeg smiler og jeg ved at dagen bliver god.

Håber i får styr på tømmereændene [emoji]

Mvh T2

"lokal købmand"

X1 "

Under teksten var der indsat flere billeder fra butikken af 4 personer, der står sammen ved hylden med spiritus, og hvor den ene person kommer spiritusflasker i en rygsæk, der sidder på ryggen af en af de andre personer.

Der har været fremlagt udtalelse af 9. september 2020 fra Datatilsynet, hvoraf blandt andet fremgår:

"...

3. Ansvarssubjekt

Datatilsynet gør herefter opmærksom på, at det fremgår af det fremsendte materiale, at T2 er sigtet i sagen.

Datatilsynet skal i den forbindelse bemærke, at det er den virksomhed eller organisation, som i sidste ende anses for at være dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger, der er "dataansvarlig". Dette gør sig gældende, medmindre der er klare holdepunkter for at sige, at en fysisk person er den dataansvarlige, f.eks. hvis en fysisk person, der arbejder i en virksomhed eller en organisation, anvender oplysninger til (egne) formål, der ligger klart uden for virksomhedens aktiviteter. Det må generelt antages, at en virksomhed eller organisation er ansvarlig for de behandlinger, der finder sted i forbindelse med disses aktiviteter.

Som sagen er forelagt Datatilsynet af Midt- og Vestjyllands Politi, er der efter Datatilsynets opfattelse ikke holdepunkter for at anse T2 som selvstændig dataansvarlig for offentliggørelsen af oplysninger om strafbare forhold.

Datatilsynet har lagt vægt på, at offentliggørelsen af oplysningerne er sket fra og på X1's Facebook-profil, som hører under T1 ApS. Tilsynet har desuden lagt vægt på, at videregivelsen af oplysningerne ikke kan anses for at være sket til T2's (egne) formål, som ligger klart uden for virksomhedens aktiviteter.

4. Datatilsynets vurdering

Det fremgår af sagens oplysninger, at der på X1's Facebookprofil er blevet offentliggjort, og dermed videregivet, tv-optagelser af fire gerningsmænd og dermed personoplysninger. Datatilsynet lægger endvidere til grund, at videooptagelserne er optaget i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Optagelserne kan således ikke videregives, med mindre en af betingelserne i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, nr. 1-3, er opfyldt.

Det lægges til grund, at T1 ApS som dataansvarlig ikke har indhentet gerningsmændenes udtrykkelige samtykke, og da videregivelse af oplysninger i den konkrete sag ikke følger af lov, eller er sket til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed, er det Datatilsynets vurdering, at videregivelsen var i strid med i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1.

5. Sanktion

5.1. Datatilsynet kan indledningsvist oplyse, at for så vidt angår en eventuel sanktion, hvis domstolene vurderer, at der i den konkrete sag er sket en overtrædelse af tv-overvågningsloven, er tilsynet ikke bekendt med praksis i lignende sager bedømt efter tv-overvågningsloven.

Datatilsynet kan oplyse, at bødeniveauet i lignende sager efter persondatalovens § 26 a har været 5.000 -7.000 kr.

Af de almindelige bemærkninger til den tidligere gældende persondatalov afsnit 2.1.6. fremgår om bødeniveauet efter persondatalovens § 26 a følgende:

”Det følger af persondatalovens § 70, stk. 1, nr. 1, at den, der i forbindelse med behandlingen af personoplysninger, der udføres for private, bl.a. overtræder lovens § 5, stk. 2-5, § 6 §7, stk. 1, § 8, stk. 4, 5 og 7, samt § 26 a, straffes med bøde og fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Efter gældende praksis medfører strafbare overtrædelse af persondatalovens § 26 i almindelighed en bøde på 5.000 kr. i førstegangstilfælde. Der ses ikke i praksis at være blevet idømt fængselsstraf for overtrædelser af bestemmelsen.

Af de specielle bemærkninger til tv-overvågningslovens § 5, stk. 2. fremgår følgende om bødeniveauet for overtrædelse af lovens § 4 c, stk. 1:

”Det følger af persondatalovens § 70, stk. 1, nr. 1, at overtrædelse af lovens § 26 a straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Med den foreslåede indsættelse af et nyt stykke 2 i tv-overvågningslovens § 5, stk. 2, videreføres det, at overtrædelse af reglerne om videregivelse af billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der er optaget i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kan straffes med bøde eller fængsel.

Med henblik på at afstemme dette lovforslag med forslaget til databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen foreslås det imidlertid, at bødeniveauet forhøjes væsentligt i forhold til det nuværende bødeniveau efter persondataloven, ligesom der foreslås en strafferamme på fængsel i indtil 6 måneder i stedet for de gældende 4 måneder. Der er i den forbindelse ligesom i forslaget til databeskyttelsesloven skævet til straffelovens § 264 d, hvorefter straffen er

bøde eller fængsel indtil 6 måneder for den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden.

Udmåling af straf efter bestemmelsen skal således ske forholdsmæssigt i forhold til strafniveauet for overtrædelser af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.”

I relation til bødeniveauet bemærkes generelt om bødeudmålingen i sager om overtrædelse af databeskyttelsesreglerne, at der som følge af det betydelige maksimale bødebeløb i databeskyttelsesforordningen lægges op til en væsentlig forøgelse af bødeniveauet for overtrædelser af forordningens bestemmelser i forhold til, hvad overtrædelser af den nu ophævede persondatalov blev takseret til.

...

Af de almindelige bemærkninger til databeskyttelsesloven afsnit 2.8.2.7 fremgår følgende om bødeniveauet efter det nye regelsæt:

”Endvidere fremgår det af forordningens artikel 83, stk. 9, at bøder under alle omstændigheder skal være effektive og stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Justitsministeriet finder på denne baggrund og som følge af det betydelige maksimale bødebeløb i forordningen at der med lovforslaget bør lægges op til en væsentlig forøgelse af bødeniveauet for overtrædelser af forordningens bestemmelser i forhold til, hvad overtrædelser af persondataloven i dag takseres til, jf. herom afsnit 2.8.1.4.

I forhold til det nuværende bødeniveau efter persondataloven finder Justitsministeriet således, at bødeniveauet bør forhøjes væsentligt for overtrædelser, hvor strafsanktioneringen beror på forordningens artikel 83, stk. 9, jf. stk. 4-6, jf. også betænkningen, s. 926f.”

Ved den konkrete fastlæggelse af straffens størrelse skal der i øvrigt lægges vægt på de skærpende og lempende omstændigheder, der fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 83, stk. 2.

På baggrund af sagens omstændigheder finder Datatilsynet umiddelbart, at overtrædelsen i nærværende sag bør sanktioneres med en bøde på ikke under kr. 50.000.

I forhold til udmåling af en bøde for overtrædelsen i nærværende sag bemærker Datatilsynet, at der i skærpende retning bør lægges vægt på, at optagelser af tv-overvågning er blevet offentliggjort på en offentlig tilgængelig Facebook-profil, hvor ca. 160 mennesker har set opslaget.

Efter Datatilsynets opfattelse bør der endvidere lægges vægt på, at offentliggørelsen er foretaget af en professionel aktør, og at der er tale om offentliggørelse af oplysninger om strafbare forhold. Det er endvidere Datatilsynets vurdering, at alderen på personerne på billedoptagelserne er en skærpende omstændighed, idet personerne på tidspunktet for offentliggørelsen var mellem 15 og 16 år. Det er Datatilsynets opfattelse, at børn og unge er omfattet af en særlig beskyttelse, fordi børn og unge oftest er mindre bevidste om de risici og konsekvenser, som kan være forbundet med behandling af personoplysninger. I dette tilfælde offentliggørelse af billedoptagelser af dem.”

Tiltalte T2 er straffet ved

- bødeforlæg af 15. januar 2018 med 2.500 kr. for overtrædelse af persondatalovens § 26 a, stk. 1
- bødeforlæg af 14. februar 2018 med 5.000 kr. for overtrædelse af persondatalovens § 26 a, stk. 1.

Retten's begrundelse og afgørelse

Tiltalte T2 har forklaret, at han i forståelse med de to andre indehavere af T1 ApS lagde opslaget med billeder af de personer, han mente, havde begået butikstyveri på X1's Facebookside. Formålet med opslaget var at hindre lignende kriminalitet i butikken fremover.

Det fremgår af billederne og af teksten i opslaget på Facebook, at de fire personer handlede i forening. Den ene persons ansigt ses tydeligt på billederne, mens de andre 3 personer ses bagfra. Billederne er af god kvalitet, og personerne er herefter identificerbare, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, stk. 2. Offentliggørelsen (videregivelse) af billederne på Facebook udgør en behandling, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, stk. 1.

T2 havde ikke forinden indhentet samtykke fra personerne på billederne og ved at videregive oplysningerne på Facebook, foreligger der herefter en overtrædelse af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a, jf. databeskyttelseslovens § 8, stk. 4, jf. stk. 3, jf. tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1.

Forholdet er begået som led som led i T2's daglige ledelse af X1, som T1 ApS er indehaver af, hvorfor selskabet er strafferetlig ansvarlig for overtrædelsen, jf. straffelovens § 27, stk. 1.

Efter T2's forklaring er forholdet begået forsætligt. T2 har den daglige ledelse af butikken og er formand for bestyrelsen i T1 ApS. Under disse omstændigheder findes T2 også personligt at være strafferetlig ansvarlig for overtrædelsen.

Straffen fastsættes til en bøde på 50.000 kr. for tiltalte T1 ApS og 25.000 kr. for tiltalte T2, jf. databeskyttelsesforordningen artikel 83, stk. 2, og stk. 5, litra a, jf. stk. 9, jf. artikel 6, stk. 1, litra a, jf. databeskyttelseslovens § 41, stk. 1, nr. 4, jf. stk. 2, nr. 1, jf. stk. 3, jf. til dels stk. 6, jf. § 8, stk. 4, jf. stk. 3, jf. tv-overvågningslovens § 5, stk. 2, jf. til dels stk. 5, jf. § 4 c, stk. 1.

Retten har ved fastsættelsen af bøderne lagt vægt på, at der ved vedtagelsen af databeskyttelsesloven er tilsigtet en væsentlig skærpelse af det hidtidige bødeniveau efter den tidligere gældende persondatalov. Retten har derudover lagt vægt på karakteren af de videregivne oplysninger, herunder at der er tale om oplysninger vedrørende personer under 18 år om strafbare forhold, og at der er sket en forsætlig videregivelse til en videre, ubestemt kreds på en åben side på Facebook. Retten har i forhold til tiltalte T1 ApS endvidere lagt vægt på, at der er tale om en professionel aktør og vedrørende T2 endvidere, at han to gange tidligere har modtaget en bøde for ligeartede forhold.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T1 ApS skal betale en bøde på 50.000 kr.

Tiltalte T2 skal betale en bøde på 25.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden vedrørende tiltalte T2 er fængsel i 14 dage.

De tiltalte skal in solidum betale sagens omkostninger.

Anja Hedegaard Nielsen